

5. maj 1980

Posebna izdaja

Izdaja Živilski kombinat ŽITO Ljubljana
61000 Ljubljana, Šmartinska 154
Odgovorni urednik: Ana Marjanovič
Uredništvo: Živilski kombinat ŽITO Ljubljana
Šmartinska 154, tel.: 41-673, int. 32
Tisk: Tiskarna »Jože Moškrič« Ljubljana
Organizator obveščanja: Ivan Cimerman

V BOLEČINI ZAJEČALA DOMOVINA

Tovariša Tita ni več med nami!

Jugoslavija je zaječala, bolečina je segla v vsak dom, do najbolj skritih globin slehernega srca, ko smo izvedeli, da tovariša Tita ni več med nami.

Vsak dan sproti smo napeto pričakovali poročila o njegovem zdravstvenem stanju in se krčevito oklepali upanja, da bo njemu lastna nezlomljiva volja mežnikom — obnovi jugoslovanske komunistične partije, zmagi narodnoosvobodilnega boja in izgradnji nove Jugoslavije ter neuvrščeniosti, ki so postale trajna last jugoslovanskih narodov in svetovne zgodovine — dodala novo zmago, premagala bolezen in da bo jugoslovanskim in drugim narodom sveta še naprej kazal in ustvarjal nova bivališča svobode in sreče.

Neponovljiva žalost in občutki delovnih ljudi, ki spremljajo Tita na njegovi zadnji poti, vse izjave in dejanja nam ponovno potrjujejo, da smo imeli velikana, ki je z jasnovidnostjo, odločnostjo, modrostjo in neizmerljivo mero človečnosti in ljubezni pomenil našemu delovnemu človeku in vsem zatiranim in izkoriščanim v svetu upanje in jamstvo za lepši in boljši jutri, za srečo ljudi, za socializem in mir v svetu.

Čeprav so jugoslovanski narodi v težkih vojnih časih in obdobju povojne graditve samouprave Jugoslavije pod njegovim modrim vodstvom že nešteto krat razčistili to vprašanje, se nam, pretresenim ob vrzeli, ki si jo pustil, intimno, kljub vsemu ponovno postavlja — kdo te bo, tovariš Tito, nadomestil? Ali smo se v vsem tem času dovolj naučili in resnično osvojili vse vrednote, ki nam jih je dajal?

Ob teži ogromne dediščine in kljub vsej bolečini, ki jo čutimo, odgovor ne bi smel biti vprašljiv.

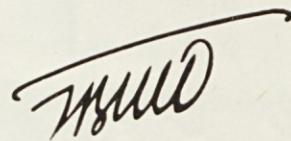
Bistvene stvari, ki opredeljujejo njegovo delo in zamisli, so v sijajni dobi, ko nas je vodil, postale trajna last jugoslovanskih narodov in širše, tudi svetovnega delavskega gibanja. Te vrednote so trdno vgrajene v našo državnost, v družbenopolitični in ekonomski sistem. Bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov, njihova neodvisnost in varnost, socialistično samoupravljanje, odgovornost zveze komunistov v široki ljudski fronti, delegatski sistem odločanja in vodenja, obrambni sistem države, zasnovan na načelih ljudskega odpora in družbene samozaščite, institut skupnega vodenja, ki so že uspešno preizkušeni v jugoslovanskem političnem življenju, so nam temelj nadaljnega uresničevanja njegovih zamisli.

Z odgovornostjo, predano in odločeno, z vsemi materialnimi in umskimi možnostmi moramo vztrajati pri njegovem izročilu in ga vsakodnevno uresničevati. To nam je tudi edini odgovor na vprašanje, kako naprej in jamstvo, da svobodno in ustvarjalno živimo v Titovi Jugoslaviji, ki je za vse jugoslovanske narode neumrljiva.

Tito, obljubljam Ti, da bomo dosledno nadaljevali z uresničevanjem vizij, ki si nam jih pokazal in zapustil. Tako boš vedno z nami in mi s Teboj.

Tito, delavec, vojskovodja, državljani sveta, nepozabni voditelj in človek, slava in hvala Ti!

**Čuvali in razvijali bomo
Tvojo dediščino!**

»Ob našo socialistično zgradbo še pljuskaajo razni valovi in zaradi tega moramo biti budni, idejno budni, da bi bili še močnejši. Toda zdi se mi, da nekateri naši komunisti in posebno nekateri mladi ljudje mislijo, da je minilo obdobje, ko so morali komunisti stalno delati in se učiti. Ne! Ni minil ta čas. Komunisti se morajo stalno učiti; učiti se morajo v vsakdanji praksi in pripeljati to prakso v sklad z znanostjo marksizma-leninizma. Vendar pri tem ne smejo ravnati šablonsko. Ne moremo graditi socializma ločeno od te znanosti. Naša pot je zasnovana na njej, vendar se oplaja s prakso. Komunisti se morajo zato učiti spoznavati napake, ugotavljati, od kod prihajajo, iskati vzroke raznih slabosti in napak. Komunisti morajo mnogo znati, če želijo biti nosilci današnjih prizadevanj za graditev dežele. V tej smeri si moramo zelo prizadevati.«

Naši delavci ob boleči izgubi

Anton Kosovel, predsednik aktiva Zveze borcev Živilskega kombinata ŽITO, Ljubljana: »Veliko smo izgubili s smrtjo našega dragega tovariša Tita. Bil je velik voditelj, borec in človek, ki je vse svoje življenje posvetil revolucionarnemu delu za napredek naše družbe in človeštva. Zveza borcev je kot revolucionarna organizacija izgubila svojega največjega tvorca, našega največjega narodnega heroja, Josipa Broza Tita.

Tito je bil vzgled in spodbuda vsem borcem, ker je znal s svojim narodom deliti dobro in zlo. Spoštovali smo ga in imeli radi. Borci smo imeli veliko zaupanje v tovariša Tita, verjeli smo v njegove odločitve. Tudi v najbolj težkih trenutkih nam to upanje ni ugasnilo — še bolj ga je krepil s svojimi dejanji tako, da je bilo vseskozi prisotno v nas, borcih, vse do dokončne zmage. Tito ni bil samo velik in izreden vojskovodja, bil je hkrati ustvarjalec nove samoupravne in socialistične družbe, kar je dokazano z razvojem in napredkom Jugoslavije, ki ima velik ugled v svetu. Njegova največja zasluga je v trdnosti bratstva in enotnosti narodov Jugoslavije, ki ga je začel kovati že pred narodno-osvobodilno borbo, v boju — vse do današnjih dni. Tito nam je zapustil bogato delo, ideje in misli, kar smo dolžni vsi delovni ljudje Jugoslavije globoko ceniti, spoštovati in nadaljevati v dobrobit vseh narodov in narodnosti Jugoslavije. Zveza borcev je dolžna, tako kot doslej, prenašati svoje bogate izkušnje iz revolucije na mlade generacije, da bi te ohranile pridobitve naše velike revolucije ter nadaljevale po Titovi poti razvoj domovine in utrditev bratstva in enotnosti vseh naših narodov.«

Gregor Breznik, TOZD Mlini: »Ob smrti ljubljenskega predsednika ponavljam besede tisočerihi: Ne moremo verjeti! Kljub temu, da smo upali na izboljšanje, je bila narava močnejša. Ko so na televiziji sporočili, da je preminil naš Tito, mi je bilo tako hudo, da nisem vedel, kako bi bolečino prebolel. Nikoli ne bom pozabil ur, ki sem jih preživel z

njim. 24. maja 1959. leta sem bil kot predstavnik slovenske delovne brigade TVD Partizan, ki je delala na zvezni akciji Bratstvo-enotnost pri izgradnji avtoceste Paračin—Niš—Negotin—Demir Kapija, skupaj z drugimi predstavniki republik in pokrajin, na sprejemu pri predsedniku Titu. Pogostil nas je s kosilom na Topčideru. V prisrčnem vzdušju je poudaril svoje zaupanje v mlado generacijo, ki prevzema tradicije NOB. Naslednji dan, 25. maja, smo ob njegovem rojstnem dnevu nastopili na stadionu JLA. Najbolj me je presunilo, da je bil tako preprost in neposreden. Takrat se nismo zavedali, da smo bili s tako veliko osebnostjo. Izgubili smo velikega revolucionarja, dobrega zaveznika delavcev, borca za najlepše, kar si lahko delavec želi.«

Ignac Blaznik, TOZD Triglav Lesce: »Težko bi kaj povedal ob tem slovesu. Bolečina je prevelika. Nadaljevali bomo pot, ki jo je nakazal, zlasti še člani ZK. Njegova veličina je v tem, da se je zliil z delovnimi množicami in da je živel za delavski razred.«

Francka Drglin, TOZD Pekarne Ljubljana, obrat Pekatete: »Škoda, škoda ga je! Če bi živel še enkrat delj, bi še več naredil za to državo. Čeprav se zgodovina ohranja, njega več ne bo. Spominim se, kako je k našemu očetu zahajal Franc Oblak, prvi partizan v Brezju pri Dobrovi. Bil je skupaj s Titom pri napadu na Drvar in drugod ter nam je pripovedoval o njem, prav tako Rudolf Hribernik-Svarun. Svobodo sem dočakala kot petnajstletni deklič. Po osvoboditvi je Titov duh prežemal delovne brigade, kjer sem bila udarnik; poslušali smo njegove govore, zasledovali njegova potovanja po tujih državah in videli, kako je z njegovim delom rasel ugled naše domovine v tujini.«

Marjeta Strgar, TOZD Pekarne Ljubljana, obrat Pekatete: »Bil je simbol svoje dobe. Navzven je uveljavljal miroljubno koeksistenco, navznoter pa se je zavzemal za novo pot v socializem, kakršne še ni prehodilo nobeno

ljudstvo v zgodovini. Z uvedbo delavskih svetov pa je bil hkrati pionir-pobudnik za proces odmiranja države v praksi, ne le v teoriji. Po propadu kraljevine je vzpostavil temelje nove države in se edini v Evropi uprl Stalinu. Veroval je v ljudi, v generacijo, ki pride za njim in ki je že z njim delala.«

Ivan Vukman, DSSS: »Tito kot ideja in Titove ideje bodo živele dalje z nami in z našim delom.«
Jože Šefman, TOZD Mlini: »Z maršalom Titom sem se osebno srečal leta 1950, ko sem bil sekretar ZK v mladinski organizaciji ISKRA Kranj. Imel sem nalogo, da mu izrečem pozdravne besede. Bal sem se, da bom ostal brez glasu, saj je bila pred mano legendarna osebnost. V trenutku, ko sva si segla v roke, sem spoznal, da je tudi on človek kot vsi ostali. Nato smo mu razkazali Iskro. Živo se je zanimal za počutje delavcev, mladinsko organizacijo in pogoje dela v tovarni. To je bilo zame najlepše doživetje. Ob njegovi smrti lahko povem le to, da je za vse nas resnično težka izguba kot tudi za svet. Vedno sem občudoval vero in zaupanje, ki ju je izražal, ko je pripravljajal pot mlajši generaciji.«

Milan Frol, TOZD Tehnični obrati: »Bil je velikan našega stoletja, verjetno zadnji velik mož — državnik v tem stoletju. Lahko ga uvrstimo skupaj z Marxom, Leninom in Engelsom. Umrli je Josip Broz, Tito pa bo ostal med nami s svojimi idejami in izročilom. Po svetu je mnogo otrok, ki so jim dali Titovo ime.«

Ignac Vrbole, TOZD Pekarne Ljubljana: »Šele težka bolezen, za katero smo zvedeli, nas je prepričala, da naš Tito ni telesno nesmrten. Ko sem bil leta 1941 obsojen na 15 let ječe, ker smo peki sabotirali peko kruha za italijansko vojsko, sem ilegalno, v zaporih v Reki, Trstu, Bologni in Firencah zvedel za njegove vojaške zmage in boj naših partizanov. Ta zavest nas je navdajala z upanjem. Vsa leta je delal za ljudstvo, od mladosti pa do zadnjega diha. Heroj je bil tudi

v boju s smrtjo. Koliko je doprinesel k razvoju naše domovine, vedo najbolje povedati ljudje, ki so doživeli čase buržuazne kraljevine in ta veliki povojni čas, ko je zraslo vse na novo. To, kar je naredil za delavski razred, bo ostalo za vedno, saj je izginil pojem izkoriščanja in brezpravnosti.«

Dušan Tošaj, TOZD Pekarna Kočevje: »Onemeli smo ob tej usodni vesti. Na nočni izmeni smo ustavili stroje in s komemoracijo počastili spomin na našega Tita. Nemo smo strmeli predse, gledali v njegovo sliko. V očeh delavcev so bile solze.«

Zdravko Plut, TOZD Imperial, Krško: »Pri nas je tiho, vse tiho. Ni vrveža, kot smo ga vajeni. Skoraj ni besed. Ljudje ob strojih so potrti. V obeh izmenah smo s komemoracijo počastili našega dragega maršala in spregovorili o njegovem vzgledu in prehojeni poti.«

Joža Filipovič, TOZD Šumi: »Najtežje mi je povedati, kaj smo izgubili... Izgubili smo človeka, ki nas je vodil v najodlo-

čilnejših trenutkih naše zgodovine, izgubili prijatelja, Tita, ki smo ga imeli radi. Titu se bomo najbolje oddolžili, če bomo nadaljevali njegovo pot in ohranili bratstvo in enotnost naših narodov. Pesem, ki so jo mladinci prvič zapeli na otoku Visu, naj bo tudi naše vodilo: **Druže Tito, mi ti se kunemo, da sa tvoga puta ne skrenemo...**«

Marija Dujmovič, TOZD Maloprodaja: »S hčerkama in možem smo onemeli ob televizijskem sporočilu, da Tita ni več. Usoda je bila okrutnejša od njega. Čeprav smo bili pripravljeni na ta udarec, pa v tem usodnem trenutku nismo mogli verjeti, da se je zgodilo. Bil je resnično velik državnik in spoštovali so ga vsi predsedniki, kralji in drugi vladarji po svetu. Kako se je znal pogovarjati z vsemi ljudmi! Mi, mladi, ga ne bomo razočarali!«

Anton Rus, TOZD Pekarna Kranj: »Zelo mi je težko, ker ga ni več. Vendar se moramo spoprijazniti s to danostjo in vztrajati na tej poti. Vsi moramo skrbeti za to, da bodo njegove ideje res ostale.«

Sožalne brzojavke poslovnih partnerjev Živilskega kombinata Žito

Delavcem Živilskega kombinata ŽITO, Ljubljana!

S smrtjo predsednika Tita je Jugoslavija izgubila veliko osebnost, in v imenu firme izrekamo sožalje.

Walter Hitchler

Vodstvu in delavcem Živilskega kombinata ŽITO, Ljubljana!

Vsi, ki smo se srečali s člani Vašega podjetja, smo dobili veliko spoštovanje in občudovanje do razvoja, ki ga je dosegla Jugoslavija. Odraža se v mnogih srečnih letih pod vodstvom predsednika Tita. Njegova smrt se mora odražati v globoki žalosti.

Prav gotovo bodo ideali, pogum in delo predsednika Tita, pobuda za nadaljnji prispevek k blaginji vseh jugoslovanskih republik, pokrajin in državljanov.

Edward Shorin,
podpredsednik Topps Chewing Gum Inc.

Cenjeni tovariši

Dovolite, da Vam ob smrti vašega spoštovanega in cenjenega predsednika republike Josipa Broza-Tita izrazimo naše globoko sožalje.

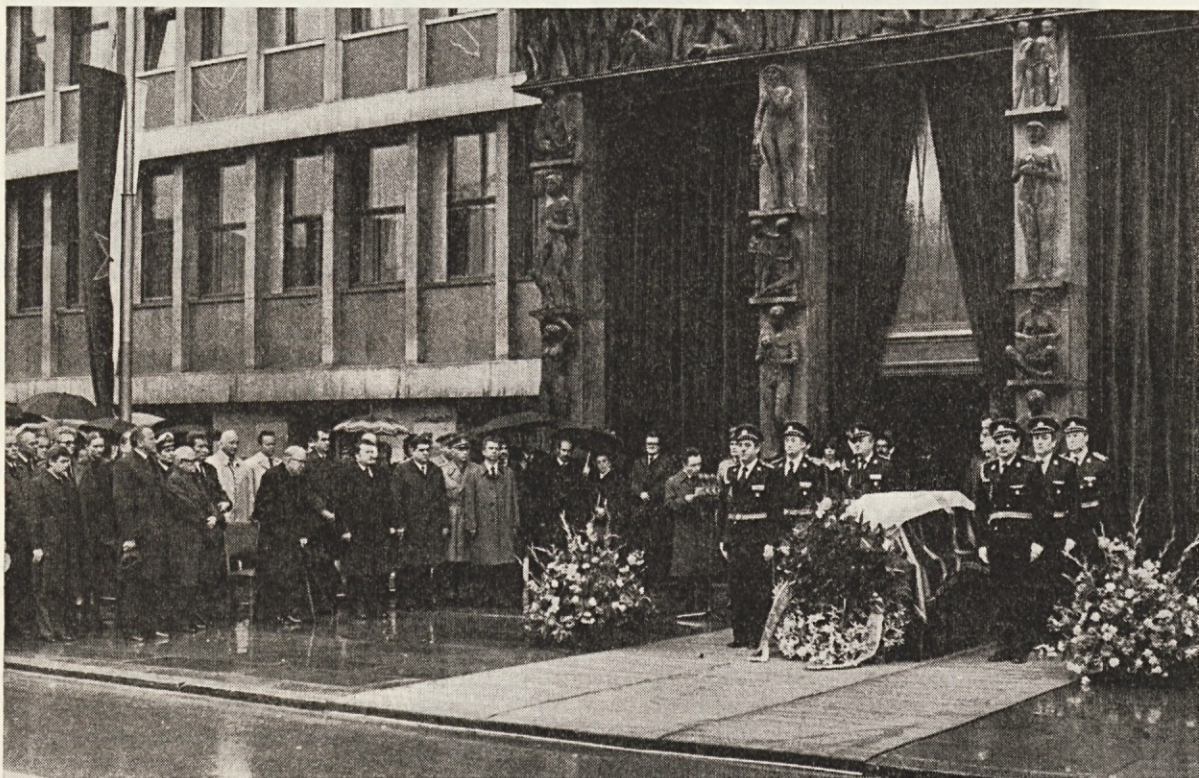
Peter Baumgart,
Nagma, Dresden, NDR

S komemorativne seje delavcev Živilskega kombinata ŽITO, ki je bila 5. maja 1980, je bila poslana naslednja brzojavka CK ZKJ in predsedstvu SFRJ:

Delavci vseh temeljnih organizacij Živilskega kombinata Žito Ljubljana, zbrani na komemorativni seji, smo globoko presunjeni ob vesti, da je prenehalo biti plemenito srce našega predsednika TITA.

Pridružujemo se vsem delovnim ljudem naše domovine v najgloblji bolečini, hkrati pa smo trdno odločeni, da tudi v bodoče stopamo po poti, ki nam jo je začrtal tovariš TITO.

Delavci Živilskega kombinata Žito

Ljubljana, mesto — heroj ob zadnjem slovesu od predsednika TITA